

ІНФОРМАЦІЯ

п р о виконання плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року

Найменування очікуваного результату (відповідно до Національної стратегії)	Найменування заходу, спрямованого на досягнення очікуваного результату	Індикатор досягнення	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Стан виконання
1. Створення ефективної системи, спрямованої на забезпечення протидії злочинним діям проти життя людини, запобігання їм, припинення та покарання за такі діяння, відшкодування збитку сім'ям потерпілих.	2) забезпечення негайного внесення до ЄРДР відомостей про безвісне зникнення, викрадення або потрапляння в полон громадян, організація відбору зразків біологічного походження в близьких осіб зазначених громадян та призначення малекулярно-генетичної експертизи, проведення заходів з розшуку зазначених громадян та організація розкриття кримінальних правопорушень.	Методичні рекомендації розроблено	Постійно	МВС України, Органи військової прокуратури	<p>Головною військовою прокуратурою здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні №2201530000000234 за фактами вчинення на території Донецької та Луганської областей членами терористичних організацій "ДНР" та "ЛНР" убивств, жорстокого поводження з полоненими і цивільним населенням, що полягає в застосуванні тортур, мордування, вигнання цивільного населення для примусових робіт і розграбування національних цінностей на окупованій території Донецької і Луганської областей. Установлено, що у 2014-2015 роках бойовиками терористичних організацій "ДНР" і "ЛНР", контрольованими керівництвом збройних сил РФ, на окупованих територіях Донецької і Луганської областей створено понад 40 таборів та інших місць незаконного утримання захоплених українських військовослужбовців і цивільних осіб, у тому числі журналістів, волонтерів, місцевого населення.</p> <p>На даний час виявлено понад 2 тисячі осіб, яких незаконно позбавили волі і утримували члени терористичних організацій. Установлені, що в окремих місцях зі створеною системою охорони, конвоювання та примусового виконання ними важких робіт одночасно утримувалося від 200 до 300 осіб незалежно від статі. Майже всі указані особи у порушення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, будучи позбавленими волі, зазнавали жорстоких тортур, побиття, катування та убивств. Заручники утримувалися у непридатних для цього приміщеннях, позбавлялися харчування, води,</p>

можливості для справляння фізіологічних потреб та необхідної медичної допомоги.

Допитані як потерпілі понад 450 осіб, які безпосередньо утримувались у полоні, зазнали тортур, катування та нелюдського поводження з боку представників терористичних організацій, показали, що під час перебування їх у місцях незаконного утримання до них застосувалися різні методи і способи тортур та жорстокого поводження, зокрема: нанесення побоїв, у т.ч. із застосуванням гумових кийків, спортивного спорядження (ключками для гольфу), прикладів автоматів, битків та інших пристосованих для нанесення ударів предметів; тортури із застосуванням електричного струму, газових горілок, електричних прасок; спричинення колотих та різаних ран; вирізання ріжучими предметами на різних частинах тіла свастики; відрізання кінцівок, пальців рук та вух; спричинення численних опіків шляхом гасіння об тіло полонених недопалків цигарок; спричинення тілесних ушкоджень шляхом відстрілу гумових куль із травматичної зброї; спричинення вогнепальних поранень шляхом прострелення кінцівок із вогнепальної зброї; спричинення численних переломів ребер шляхом нанесення ударів руками і ногами, перебиття пальців рук молотками та іншими предметами; надання полоненим їжі з додаванням в неї небезпечних для здоров'я хімічних речовин, а також примушування шляхом фізичного насильства вживати як їжу паливно-мастильних матеріалів.

Відповідно до показань потерпілих вони були очевидцями вбивств полонених шляхом нанесення їм тяжких тілесних ушкоджень, застосування вогнепальної зброї, шляхом моріння голодом і ненадання питної води. На цей час встановлено 5 таких убивств.

Прикладом є вбивство військовослужбовця Збройних Сил України Броневицького Ігора.

Встановлено, що 21.01.2015 бойовики у складі незаконних збройних формувань терористичної організації "Донецька народна республіка": "Спарта" - під командуванням бойовика з позивним "Моторола" та "Сомалі" - під командуванням бойовика із позивним "Гіві" здійснили напад на військовослужбовців Збройних Сил України в кількості близько 30 осіб, які здійснювали оборону Донецького аеропорту, в результаті чого більшість із них була захоплена у полон. У подальшому українські військовослужбовці, перебуваючи в полоні бойовиків під командуванням "Мотороли", піддавалися тортурам, а саме фізичним, моральним та психологічним стражданням, були позбавленні свободи пересування. Крім того, "Моторола" здійснив вбивство військовослужбовця Збройних Сил України Броневицького І.

Установлено випадки, коли утримувані в полоні особи померли внаслідок ненадання їм необхідної медичної допомоги. Вищевказані факти підтверджуються показаннями свідків, висновками судових експертиз, протоколами слідчих експериментів, оглядів, впізнання осіб, причетних до вчинення зазначених особливо тяжких злочинів, речовими доказами.

Крім того, слідчим управлінням Головного управління Національної поліції України у Дніпропетровській області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом умисного вбивства п'яти військовослужбовців ЗС України, трупи яких виявлено в лісосмузі поблизу міста Донецька. У ході слідства встановлено особи двох із них - Бердеса О.М. і Демчука В.Г. Досудове розслідування триває.

У ході розслідування кримінальних проваджень указаних категорій за наявності підстав у відповідності до ст. 242 КПК України призначаються всі необхідні експертизи.

<p>2. Наявність правових засобів захисту і механізмів ефективного розслідування порушень права на життя.</p>	<p>2) розроблення методичних рекомендацій для працівників правоохоронних органів щодо принципів ефективного розслідування відповідно до практики Європейського суду з права людини.</p>	<p>Розроблено та впроваджено методичні рекомендації</p>	<p>II квартал 2016 року</p>	<p>МВС України, Міністерство Юстиції України. Заінтересовані органи державної влади</p>	<p>Основним виконавцем цього пункту планом визначено Міністерство внутрішніх справ і Міністерство юстиції України. Розроблені вказаними органами методичні рекомендації до Генеральної прокуратури України не надходили.</p> <p>Водночас, Генеральною прокуратурою України розроблено та впроваджено методичні рекомендації «щодо досудового розслідування та здійснення процесуального керівництва у кримінальних провадженнях про умисні вбивства»</p> <p>Крім того, розроблено методичні рекомендації щодо принципів ефективного розслідування відповідно до практики Європейського суду з права людини, які 10.06.2016 направлено до науково-методичної ради при Національній академії прокуратури України для попереднього вивчення.</p>
<p>3. Додержання норм міжнародного права для захисту життя мирного населення на тимчасово окупованій території України.</p>	<p>3) Проведення робочої зустрічі з представниками Міжнародного комітету Червоного Хреста та представниками Міноборони, СБУ, Генеральної прокуратури України з метою розроблення порядку дій з встановлення на території, тимчасового підконтрольній незаконним збройним формуванням, місць утримання полонених та позбавлення волі, виявлення невпізнаних тіл загиблих, проведення їх ексгумації, надання допомоги в здійсненні належного судово-медичного огляду та ідентифікації померлих осіб.</p>	<p>Затверджено наказ</p>	<p>Постійно</p>	<p>МВС України, МОЗ України, СБУ України (за згодою), Заінтересовані органи державної влади</p>	<p>Основним виконавцем зазначеного пункту планом визначено Міністерство внутрішніх справ України. На теперішній час ініціативи щодо проведення такої робочої зустрічі від Міністерства внутрішніх справ або Міжнародного комітету Червоного Хреста не надходило.</p> <p>Водночас повідомляємо, що за даними Єдиного реєстру досудових розслідувань, за фактами вчинення злочинів проти життя, здоров'я, волі, честі та гідності особи на тимчасово окупованій території півострова Крим правоохоронними органами розслідується близько 150 кримінальних проваджень за ст. ст. 115, 119, 120, 121, 140, 146, 162 КК України.</p> <p>При проведенні робочих зустрічей з представниками громадських організацій та правоохоронних органів постійно обговорюються проблемні питання, які виникають при зібранні доказової бази під час</p>

					здійснення кримінальних проваджень зазначеної категорії, порядок дій з встановлення та фіксування порушень на тимчасово окупованій території півострова Крим. Крім того, працівниками ГПУ постійно забезпечується участь у засіданнях робочих груп з питань забезпечення прав і свобод громадян України на тимчасово окупованій території півострова Крим, які проводяться Комітетами Верховної Ради України, міністерствами (Мінюст, МЗС) та іншими державними органами. Питання щодо захисту прав людини та інтересів України на тимчасово окупованій території півострова Крим перебувають на постійному контролі органів прокуратури.
106. Реалізація програми щодо підвищення обізнаності громадян у сфері запобігання та протидії дискримінації.	2) розроблення та розміщення у відділках МВС України та пунктах надання швидкої медичної допомоги інформаційних плакатів для постраждалих від злочинів на ґрунті ненависті.	Розміщено інформаційні плакати у відділках МВС України та пунктах надання швидкої медичної допомоги	11 квартал 2016 року	МВС України, МОЗ України, Генеральна прокуратура України (за згодою), профільні громадські та міжнародні організації	Розміщення будь-яких плакатів у структурних підрозділах МВС або пунктах надання медичної допомоги не входить до компетенції органів прокуратури.

Департамент нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності Генеральної прокуратури Україн

